

Tasataksa

Käyttöönotto ja vaikutukset Oulun kaupunkiseudulla

SUMP-tietoisku 16.10.2026

Helena Väliaho, joukkoliikennepäällikkö, OSL

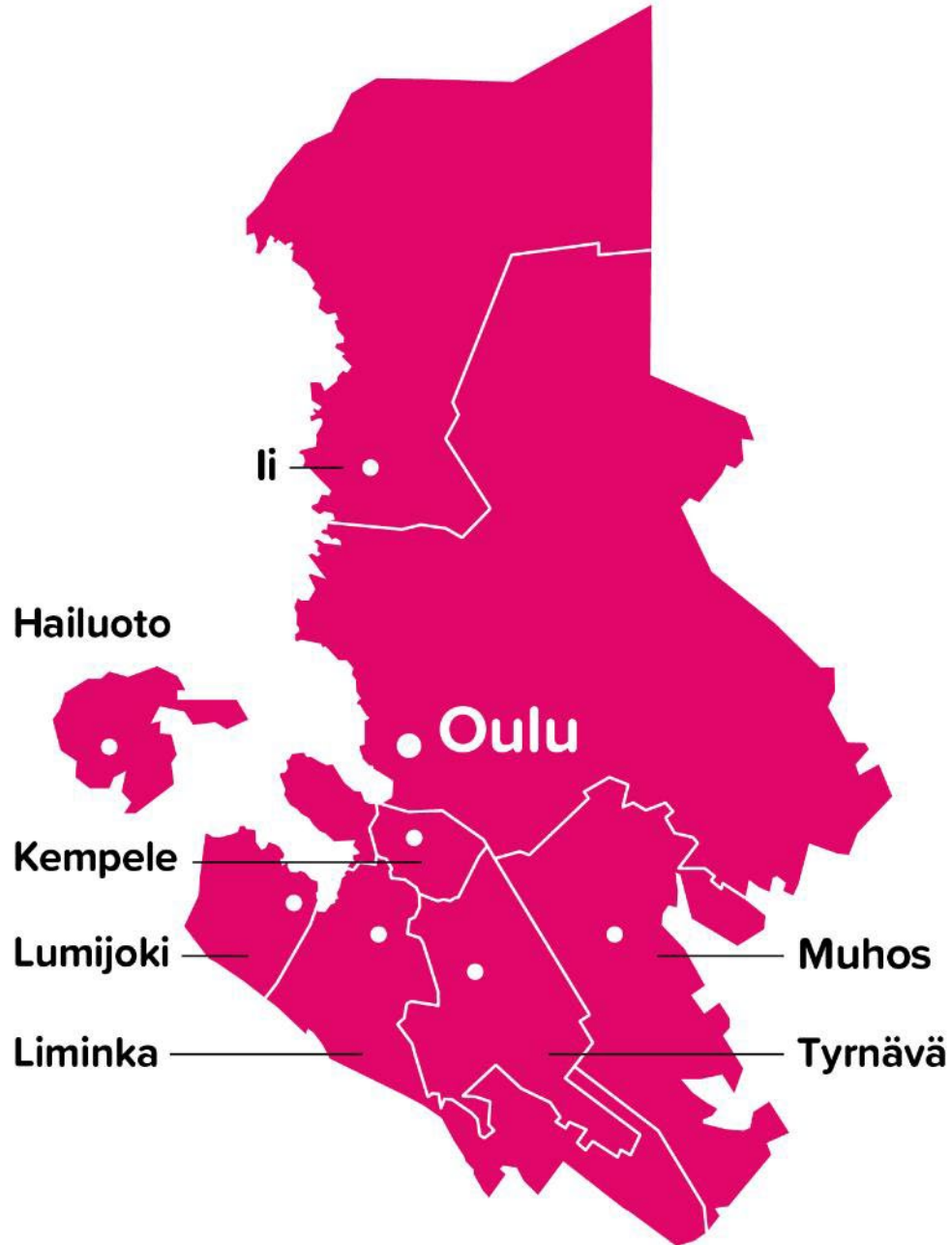

Sisältö

- OSL:n toimialue
- Uudistuksen tausta
- Vaikutukset matkustajamääriin ja lipputuloihin
- Johtopäätökset

Toimialue

- Oulu 220 000
- Hailuoto 1 000
- Ii 9 800
- Kempele 20 200
- Liminka 10 300
- Lumijoki 2 000
- Muhos 8 800
- Tyrnävä 6 500

188 autoa, joista

- 86 sähköbussia
- 3 biokaasubussia
- 25 biodieselbussia
- 2027 kesällä 80 % kalustosta sähköbusseja

Yli 90 linjaa sis. variaatiot
Vuoroja/arkipäivä

- Talvella 2 200
- Kesällä 1500

Aukkaita 280 000

Toimialue Hailuoto, li, Kempele,
Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja
Tyrnävä.

Ylin päättävä elin seudullinen
joukkoliikennejaosto, jäsenet: Oulu
seitsemän (53,8 %) ja seutukunnista
kuusi (46,2 %), yksi edustaja
jokaisesta kunnasta

Asiakastyytyväisyys

tutkitaan 2 krt/v

- Yleisarvosana 4,16/5 -
NPS 51

OSL-sovellus

- Liput, reitit ja aikataulut
- Tiedotteet liikennöinnin
poikkeuksista

OSL-kortti

- Kausiliput
- Arvolla kertaliput

**Lähimaksulla
lähelle ja
kauemmas!**

Liikennöitsijät

- Koiviston Auto Oulu Oy
- Nobina Oy
- Oubus Oy (osa Pohjolan Liikenne
Oy:tä)
- Wiimax Oy

Uusi ennätys:

11,6 milj. matkaa 2025

**Tavoite 18 milj. matkaa
2040**

**Tammi-syyskuussa 2026 yht. 8 774 612
matkaa, +4,7 % verrattuna vuoden 2025
vastaavaan ajanjaksoon.**

**Yli 100 liityntäpyörä-
pysäköintiä**

Uudistuksen taustaa

Uudistuksen taustalla johdonmukainen palvelukokonaisuuden uudistaminen

- Hinnoittelun muutos vyöhykejärjestelmästä tasataksaan
- Maksutapojen monipuolistaminen
- Informaatiopalveluiden kehittämisellä lisätty matkustajainformaatiota, mm. etukäteis- ja reaaliaik tietoa asiakasviestinnän eri kanaviin
- Brändin kirkastaminen ja uudistaminen sisältäen lippujen ja tuotteiden käytön sujuvoittamisen sekä toimintamallien yhdenmukaistamisen
- Linjastoa kehitetty maankäytön ja asiakaspalautteiden mukaisesti. Uusi palvelutasopäätös vuonna 2023, jolloin vuorotarjontaa kasvatettiin merkittävästi runkolinjoilla.
- Kaluston nopea sähköistyminen.

Brändin uudistus

Vahva joukkoliikennebrändi, josta tehdään tunnettu.

Brändi näkyy yhtenäisenä koko joukkoliikenteen palvelupolussa: kalustossa, pysäkillä, sovelluksissa, internetsivulla, tiedotteissa jne.

Syyskuussa 2022 Oulun kaupungin tunnuksen alla toimineesta Oulun joukkoliikenteestä tuli oman tunnuksen alla toimiva Oulun seudun liikenne - OSL.

Palvelupolkumallin avulla kehitettiin yhtenäinen ilme.

Asiakkaan palvelupolku

Kaikki sai alkunsa halusta ymmärtää asiakasta ja tehdä joukkoliikenteestä aidosti asiakaslähtöistä.

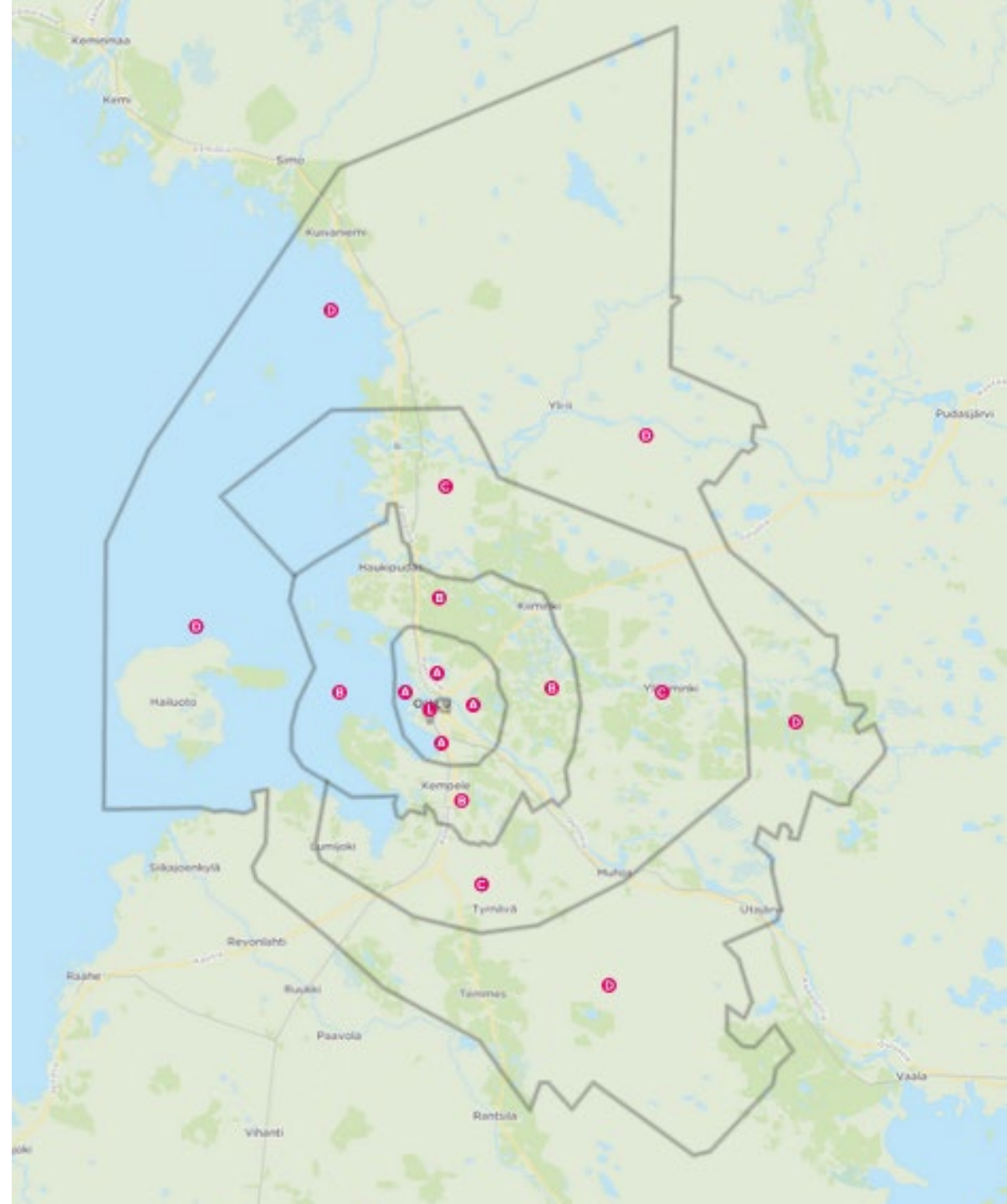
Brändityön osana laadittiin palvelupolku, joka ohjaa asiakasta löytämään sopivan käyttötavan, lipputuotteen ja ostopaikan sekä tarjoaa käytön ohjeistusta. Malli auttoi tunnistamaan erityisesti satunnaisten matkustajien esteitä: lipputyypin valinta oli monimutkaista, ja vaihtoehtoja lähes 200!

Asiakaskokemuksen parantamiseksi käynnistettiin vyöhyke- ja lippu-uudistus.

Vanha malli

- Viisi vyöhykettä: Lähi, A, B, C ja D
- Seikkaperäiset vyöhykerajat
- Lähi (L) -vyöhykkeen lipulla matkustusoikeus vain pienissä Lähibusseissa, ei L-vyöhykkeellä liikennöivissä isoissa busseissa, Onnikoissa
- Eri tavalla hinnoiteltuja lippuja 195 kpl.
- Tuolloin toimialueeseen kuulumattomaan Hailuotoon liikennöivillä linjoilla kelpasivat vain tietyt OSL-liput.
- Lastenvaunumatkat ilmaisia vain yhden vyöhykkeen sisällä, joko A tai B vyöhykkeellä.

Lähtötilanne

Haastava viestittävä asiakkaille.

Asiakaspalvelun ja kuljettajien kuormitus:

- Yksi kysytyimmistä kysymyksistä koski oikeaa lipun valintaa.
- Valvonta linja-autossa: Matkustaako asiakas useamman vyöhykkeen alueella kuin mihin hänen lippunsa oikeuttaa.

Hinnat pysyneet samoina vuodesta 2014 eli viranomaisalueen perustamisesta lähtien.

87 % matkoista yhden vyöhykkeen (A) sisällä, 10 % kahden vyöhykkeen sisällä. Neljän vyöhykkeen matkojen osuus oli promilleja.

Päätösprosessi

Päätäjät ja sidosryhmät alusta alkaen mukaan

- Päätäjille useita iltakouluja → kehityshenkinen asenne
- Kuntakuulemiset: esittelyt & keskustelut kunnanhallitusten kanssa

Keskeiset havainnot

- Uuden lippujärjestelmän selkeys nähtiin suurena mahdollisuutena
- Asukaskysely (3 500 vastausta)
Huoli opiskelijoilla ja lähiliikenteessä lipun hinnasta
Yleisesti hinnan merkitys vähäisempi → palvelutason merkitys korostui

Ratkaisun suunta

- Vaihtoehdot: tasataksa vs. 2 vyöhykettä → päätös tasataksasta 6/2024, voimaan 12/2024
- Seutukunnissa hinnat laskivat, Oulun kaupunkialueella 87 % matkoista hinnat nousivat
- Tärkein periaate: yli 100 lipun sijaan muutama selkeä vaihtoehto

Toteutus ja viestintä

- Hyvä yhteistyö Waltti Solutionsin kanssa
- Ennakkoinfo myyntipisteille, liikennöitsijöille, kuljettajille ja sisäisille sidosryhmille
- Kolmivaiheinen asiakasviestintä:
→ ennakko
→ pian muuttuu
→ nyt käytössä

Vaikutukset matkustamiseen ja lipputuloihin

Matkamääräkehitys

Yhden vyöhykkeen mallissa oletettiin matkamäärien vähenevän noin 250 000 - 390 000 matkaa vuodessa.

Palvelutasomäärityksen (2023) yhteydessä suunniteltu tarjonnan lisäys lisäisi matkustajamäärää noin 8-12 %, ja esitetty hinnoittelumalli vähentäisi matkustajamäärää enintään noin 4 %.

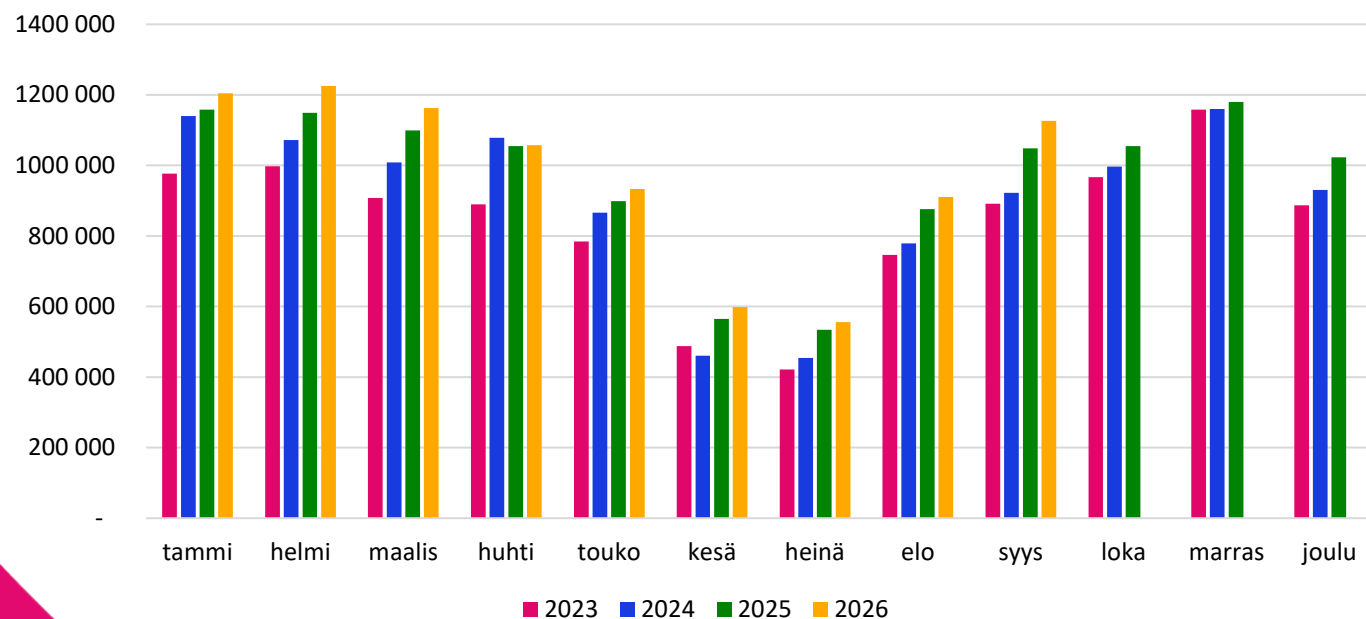
Matkamäärät kasvoivat vuonna 2025 vyöhykeuudistuksen jälkeen +7,1% (+773 725 matkaa) vuoteen 2024 verrattuna.

Vuoden 2025 ennuste oli patan mukaan 11,8 miljoonaa matkaa (+8%), toteuma oli 11,6 miljoonaa matkaa (+7,1%).

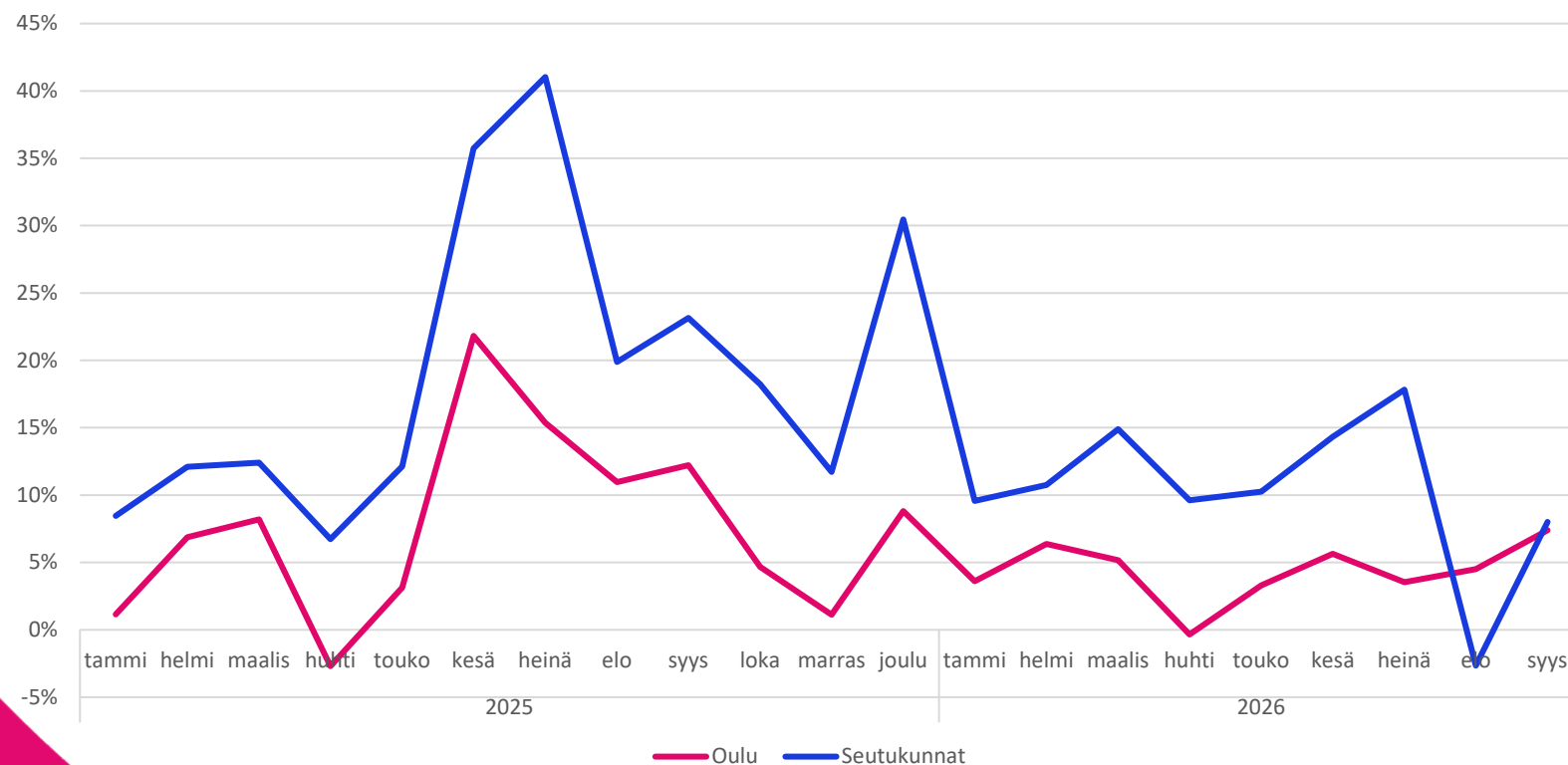
Kasvu on jatkunut myös vuonna 2026. Tammi-syyskuussa 2026 matkamäärät kasvoivat 4,7%, (+391 609 matkaa) verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon.

Lipun hintaa nostettiin kesäkuussa 2026 2,60€ → 2,90€

Oulun seudun liikenteen matkamäärät 2023/2024/2025/2026

Tasataksan jälkeinen matkamäärien kasvu

Oulu 2025

+6,3 %

Seutukunnat 2025

+16,5 %

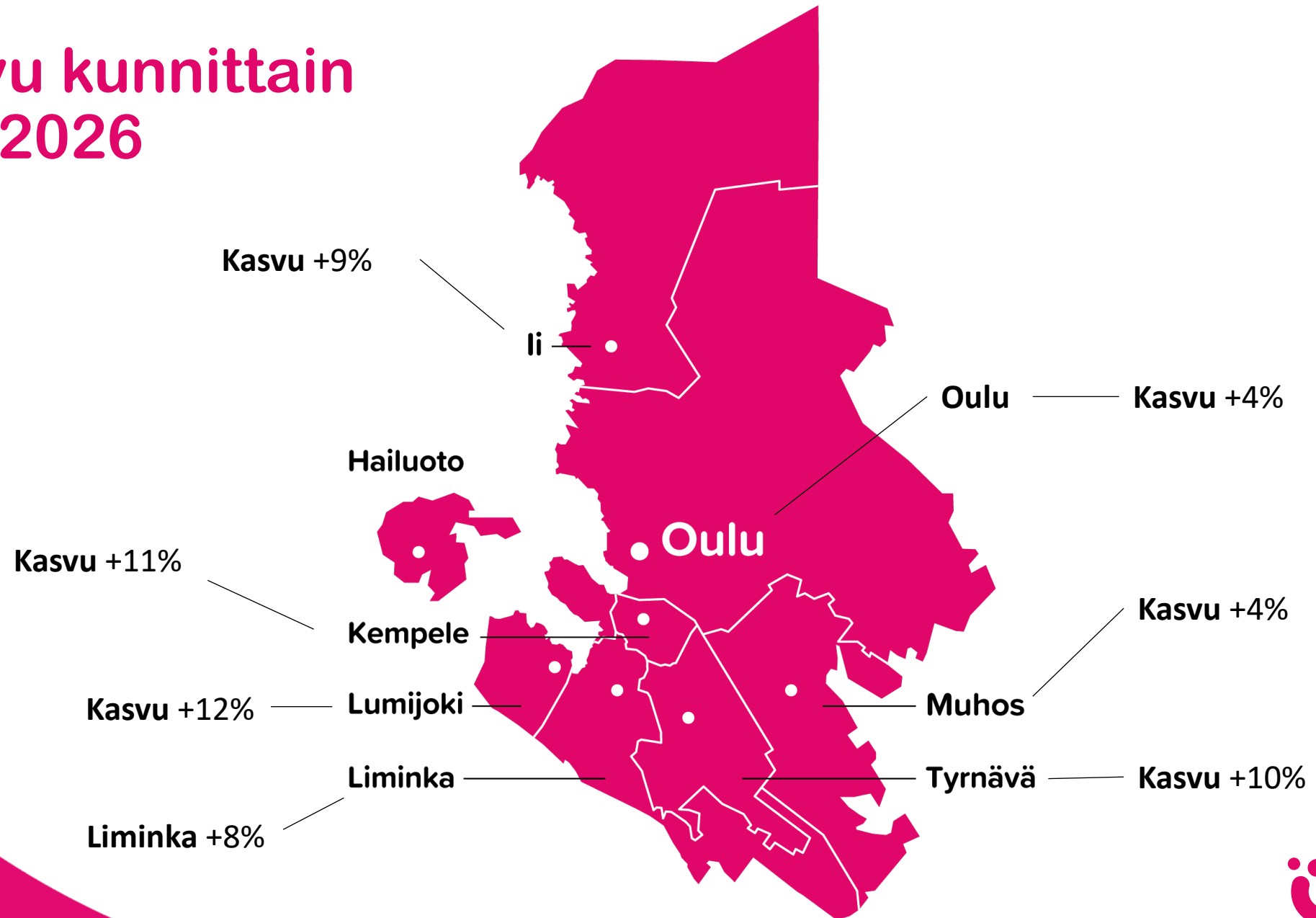
Oulu YTD 2026

+4,4 %

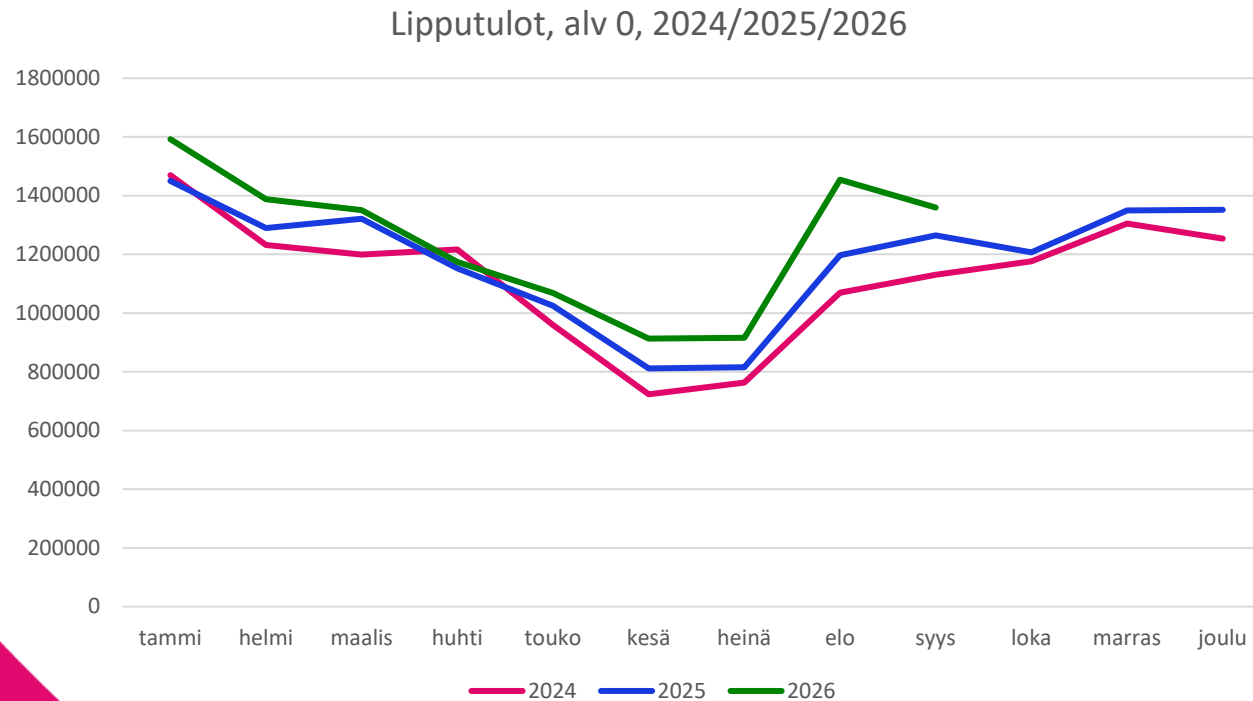
Seutukunnat YTD 2026

+9,2 %

Kasvu kunnittain YTD 2026

Lipputulokehitys

Yhden vyöhykkeen mallissa oletettiin lipputulojen kasvavan noin 150 000 – 400 000 euroa vuodessa (noin +2%).

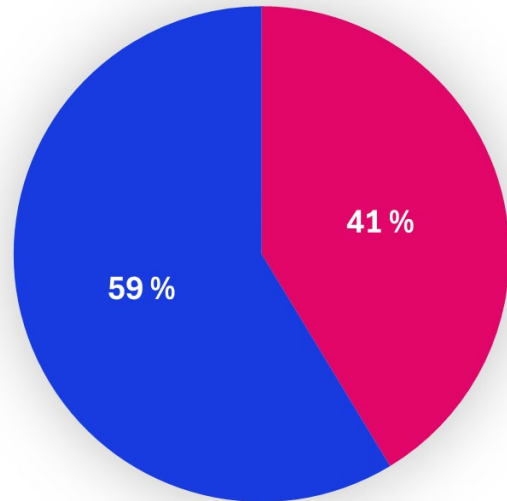
Laskelma tehty kahdella eri hintajoustokertoimella (-0,5 ja -0,3). Toteuma arviolta 3-5 vuoden kuluttua.

Lipputulot kasvoivat vuonna 2025 vyöhykeuudistuksen jälkeen +5,4% vuoteen 2024 verrattuna. Palvelutasopäätöksen mukainen arvio vuodelle 2025 oli +5%.

Kasvu on jatkunut myös vuonna 2026. Tammi-syyskuussa 2026 lipputulot kasvoivat 8,6%, verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon.

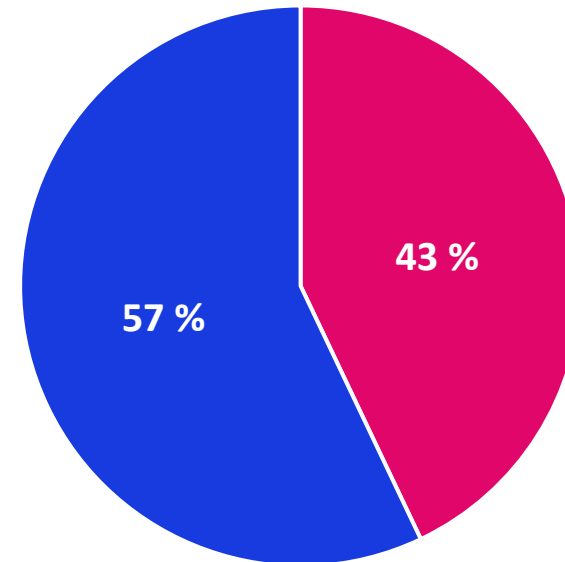
Säännölliset vs. satunnaiset asiakkaat

Elokuu 2024

■ Kausiliput ■ Kertaliput + arvo + lähimaksu

Elokuu 2026

■ Kausiliput ■ Kertaliput + arvo + lähimaksu

Johtopäätökset

- Lyhyellä aikavälillä kaikkien kuntien matkustajamäärät kasvaneet reilusti
 - Lisäliikennettä jouduttu ostamaan Kempeleeseen, jossa nousumäärät korkeat jo aiemmin
- Oulun matkustajamäärät kasvaneet odotettua enemmän
 - Hinnan nostolla ei niin suurta merkitystä, koska myös palvelutaso on noussut
- Lipputulo kasvanut odotettua enemmän
- Tasatksa nostanut joukkoliikenteen imagoa ja helpottanut käyttöä
 - Hinnoittelusta ei mitään palautteita alun muutosten jälkeen
 - Lehdistö nostanut muutoksen esille pääosin positiivisessa valossa
 - Asiakkailta tulee edelleen positiivista palautetta

Kaupunkikehityksen työkalu - Joukkoliikenteen kehittäminen ei ole vain joukkoliikenteen kehittämistä

- Ilmastovaikutukset: Kaluston nopea sähköistyminen on tuonut liikenteeseen päästöttömiä linja-autoja. Oulun ilma on Euroopan puhtainta*. Tukee kaupungin hiilineutraaliteettitavoitteita, ja tuo myönteistä julkisuutta kaupungille.
 - [Oulussa on Euroopan kaupunkien puhtain ilmanlaatu](#) (Kuntalehti 4.9.2026)
 - [Oulussa on laajan mittauksen mukaan Euroopan puhtain ilma – vertailussa on mukana 761 kaupunkia | Pohjois-Pohjanmaa | Yle](#) (3.9.2026)
 - [Oulussa on puhtain ilma Euroopan kaupungeista | Kotimaa | Yle](#) (4.9.2026)
- Kulutuspojen muutos:
 - Matkamäärä kasvanut vuosi vuodelta (uusia asiakkaita ja vanhojen asiakkaiden lisääntynyt matkustaminen)
 - Lisää tasa-arvoa: Kaluston esteettömyys on kehittynyt ja mahdollistanut erityisryhmien matkustamisen, sekä tukee ikääntyvien, että nuorien itsenäistä liikkumista
- Viihtyvyys: lähes äänettömät sähköbussit lisäävät keskustan ja asuinalueiden viihtyvyyttä
- Avoin lipunmyynnin rajapinta ja joukkoliikenteen huomioiminen maankäytön suunnittelussa mahdollistaa kestävät matkaketjut
- Tukee myös muita kaupungin tavoitteita mahdollistaen siten myös alueen elinvoiman
 - Keskustan ja kuntakeskusten saavutettavuus on parantunut
 - Tukee maankäyttöä ja tiivistää yhdyskuntarakennetta

*Lähde: Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) ilmanlaadun vertailu 2026
[European city air quality ranking | Air pollution | European Environment Agency \(EEA\)](#)

Kiitos!

osl.fi

